

# Једини живи српски козак

Димитрије Јевгенич Панфилов  
о козачкој сабљи, судбини  
предака из Новочеркаска  
на Дону и блискости Руса и Срба

За естетског хирурга и универзитетског професора Димитрија Јевгенича Панфилова, који живи у Сремским Карловцима, недавни сусрет с руским редитељем Никитом Михалковим, на премијери његовог филма „Сунчаница“ у Центру „Сава“, био је посебно дирљив. Двапут је облетео планету, прошетао се свим светским меридијанима, али сусрет у Београду са прослављеним земљаком дуго ће памтити. Памтиће и путовање 2008. у престоницу свих Козака, у Новочеркаск на Дону. Пет дана је живео као у сну, ходао по облацима.

Убеђен је да су га деда Димитрије Андрејевич Панфилов, који је био официр белих, „полковник“, и отац Јевгеније, из неке заветрине, мамиле на родну груд, у Русију.

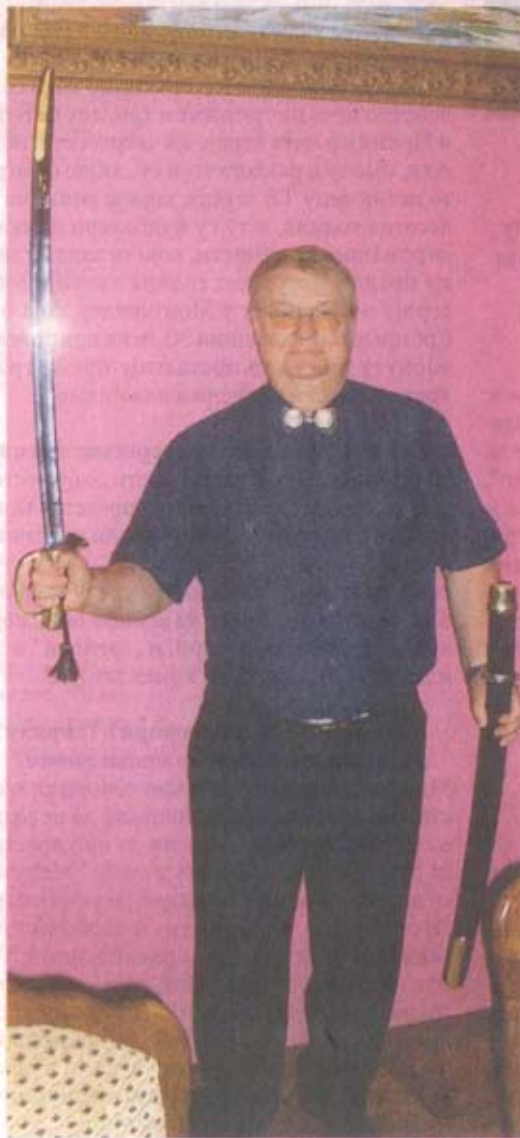
Димитриј Јевгенич Панфилов, данас једини живи српски козак, рођен је у Жупањи. Стекао је више од 120 признања, али козачку сабљу и грамату коју додељују донски атамани доживљава као нешто највредније. С једне стране, изгравирано је његово име, а с друге „од атамана Анатолија Панфиловича Волкова“.

Сабљу коју је добио деда Димитрије, сваки траг губи се у улици Адмирала Гепрата 40 у Београду за време Другог светског рата. Описао је и у „Политици“. Наш саговорник је нудио велику награду поштом налазачу, нажалост, нико се није јавио.

Све то испричао је у причи „Две козачке сабље“, коју је даривао Никити Михалкову, оscarовцу и двоструком носиоцу „Златне палме“.

Показује зелену фасциклу.

– Хоћете ли да погледате српску или руску



Димитрије Јевгенич Панфилов

верзију приче? – пита нас Димитрије Јевгенич Панфилов.

– Никита Сергејевич Михалков био је одушевљен што сам је превео на руски. Он је једнак Андреју Тарковском, који је 1966. снимio филм над филмовима о Андреју Рубљову – наставља своје казивање. Замислите ту духовну енергију. Каже овај монах пред крај свог живота: „Ја са живим људима више немам шта да разговарам.“ Општио је с небесима, звонима, духовима. То је свет Андреја Рубљова. Е, тај свет је Никита Михалков сада приказао у новом филму. „Сунчаница“ је задивљујућа приповест о царским официрима и козацима. Пазите, у томе су Срби и Руси истоветни. Нико тако не уме да презре смрт као Срби и Руси. Сви који се залете, преко Пољске или Украјине, желећи да освоје Русију – лоше прођу. Николај Други умео је да каже: „Русија има два генерала у које се може поуздати: то су генерал јануар и генерал фебруар!“

– Мој деда је – објашњава он – био бели официр, донски козак који је 1907. у Новочеркаску завршио Кадетски корпус као „атличник“ (одликаш). На крају школовања победио је у козачком вишебоју. За то је добио на поклон сребрну сабљу потписану од Александра Трећег, императора свих козака (и свих Руса) и име му је уписано на гранитној плочи Кадетског корпуса. Побегло је 1919. из земље. Повео је само најстаријег сина, десетогодишњег Јевгенија-Жењу, мог оца. На Дону је оставио супругу, две ћерке и још два сина. Пред крај Другог светског рата предао се Црвеноармејцима у Југославији и задњих шест година скапавао у једном сабирном логору на Уралу.

– Пре више од 100 година живео је, учио и дисао у Кадетском корпусу и тај кисеоник из његових плућа још није потрошен. Моја козачка прича је настала из тог кисеоника. Да буде данас козацима надахнуће за нове победе и успехе.

Љиљана Петровић

Фото: Лична архива